

УДК 336.1: 330.567.2

І. Й. Круп'як,
к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія,
Західноукраїнський національний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5618-4863>

DOI: 10.32702/2306-6792.2025.21.111

ФІНАНСОВА СПРОМОЖНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

I. Krupiak,
PhD in Economics, Associate, Professor, Associate Professor of the Department
of Finances named after S.I.Yurii, West Ukrainian National University

FINANCIAL CAPACITY OF THE POPULATION UNDER CONDITIONS OF ECONOMIC INSTABILITY

У статті досліджено особливості фінансової спроможності населення в умовах економічної нестабільності, яка є ключовою характеристикою соціально-економічного розвитку держави, визначає рівень добробуту громадян, їх здатність задовольняти власні потреби, заощаджувати та інвестувати. Акцентовано, що при належній концентрації доходів громадян, розміщенні їх особистих заощаджень на депозитних рахунках та інвестуванні в цінні папери забезпечується насичення ресурсами фінансового ринку, що є невід'ємною передумовою стійких темпів економічного зростання держави і, як наслідок, підвищення добробуту населення. Проведено аналіз структури доходів та витрат населення України, що демонструють адаптивність до кризових умов. Ключовим чинником перерозподілу доходів стала війна, що зумовило потребу в ефективній фіскальній політиці та підтримці вразливих груп населення. Встановлено, що інфляційні процеси в економіці держави, зниження зайнятості та міграція населення, переорієнтація бюджету більшості громадян на базові потреби та безпеку зменшували реальні доходи населення та вплинули на структуру його витрат. Нестабільність національної валюти змушує більшість громадян диверсифікувати свої заощадження інвестиціями в інструменти, що дозволяють хеджувати валютні ризики. Акцентовано, що кредитна спроможність населення визначається станом банківської системи держави, рівнем ризиків, умовами кредитування, ступенем застосування банками цифрових технологій, фінансовою політикою НБУ, внутрішніми і зовнішніми обставинами, що склалися у певному регіоні. Обгрунтовано, що в умовах економічної нестабільності належний рівень фінансової грамотності забезпечує населенню можливість оптимально витратити кошти в межах наявних доходів, заощаджувати, виправдано залучати позикові ресурси, уникати наروшення боргових зобов'язань та фінансового шахрайства, залишатися фінансово спроможним. Розроблено рекомендації щодо підвищення рівня фінансової спроможності населення для запобігання негативних тенденцій макроекономічної динаміки, зокрема: посилення ролі державної політики оплати праці, розробка інноваційних механізмів соціальної підтримки найбільш вразливих груп населення, удосконалення системи оподаткування доходів фізичних осіб, стимулювання продуктивної зайнятості для зростання реальних доходів громадян; розвиток мікрокредитування та цифровізація фінансових сервісів з метою розширення доступу населення до фінансових інструментів; підтримка малого та середнього бізнесу, спрощення процедур реєстрації підприємств, що сприятимуть розвитку підприємництва; подальша інтеграція фінансової освіти, проведення онлайн-курсів, тренінгів, просвітницьких кампаній для зростання рівня фінансової грамотності шляхом формуванню навичок управління бюджетом, планування витрат, уникнення боргових пасток.

The article studies the features of the population's financial capacity under conditions of economic instability. This capacity represents a key characteristic of the state's socio-economic development. It determines the level of citizens' well-being, their ability to meet personal needs, to save, and invest. The study emphasizes that with sufficient income concentration, the placement of personal savings in deposit accounts, and investment in securities, the financial market becomes saturated with resources and it is an essential prerequisite for sustainable economic growth and, consequently, for improving the population's welfare. An analysis of the structure of income and expenditures of the Ukrainian population demonstrates its adaptability to crisis conditions. The war has become a crucial factor in income redistribution, creating the need for an effective fiscal policy and support for vulnerable social groups. The article proves that inflationary processes, declining employment, population migration, and the reorientation of household budgets toward basic needs and security have reduced real incomes and affected expenditure structures. Currency instability forces most citizens to diversify their savings by investing in instruments that hedge exchange rate risks. The article emphasizes that the credit capacity of the population is determined by the state of the national banking system, the level of financial risks, lending conditions, the degree of application of digital technologies by banks, the financial policy of the National Bank of Ukraine, as well as the internal and external circumstances prevailing in a particular region. It is argued that under conditions of economic instability, a sufficient level of financial literacy enables individuals to manage funds efficiently within available income, save rationally, use borrowed resources responsibly, avoid debt accumulation and financial fraud, and maintain financial resilience. Recommendations have been developed to increase the level of financial capacity of the population in order to prevent negative trends in macroeconomic dynamics, in particular: strengthening the role of state wage policy; developing innovative mechanisms of social support for the most vulnerable groups of the population; improving the system of personal income taxation; stimulating productive employment to ensure the growth of real incomes of citizens; promoting microcredit and digitalization of financial services to expand access to financial instruments; supporting small and medium-sized businesses and simplifying registration procedures for entrepreneurs to encourage the development of entrepreneurship; and further integrating financial education through online courses, trainings, and awareness campaigns aimed at developing budgeting skills, expenditure planning, and avoiding debt traps.

Ключові слова: фінансова спроможність, доходи населення, кредитні ресурси, заощадження, витрати населення, депозити, інвестиції, фінансова грамотність.

Key words: financial capacity, population income, credit resources, savings, population expenditures, deposits, investments, financial literacy.

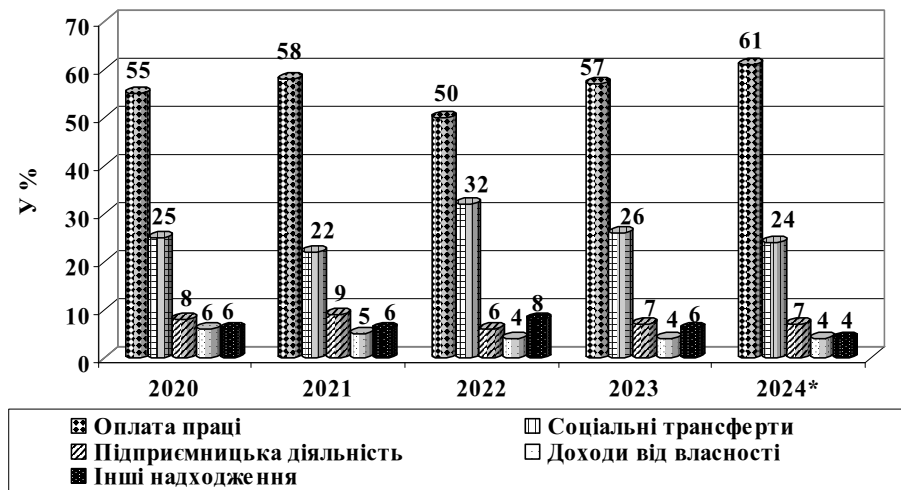
ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Фінансова спроможність населення є ключовою характеристикою соціально-економічного розвитку держави, яка визначає рівень добробуту громадян, їх здатність задовольняти власні потреби, заощаджувати та інвестувати. При належній концентрації доходів громадян, розміщенні їх особистих заощаджень на депозитних рахунках та інвестуванні в цінні папери забезпечується насичення ресурсами фінансового ринку, що є невід'ємною передумовою стійких темпів економічного зростання держави і, як наслідок, підвищення добробуту населення. За таких умов важливого значення набувають питання фінансової спроможності

населення, рівня його фінансової освіченості та здатності протистояти економічним ризикам, брати участь у фінансових процесах, приймати раціональні рішення, що впливають на стійкість рівноваги соціально-економічної і фінансової систем. Відтак, в умовах економічної нестабільності фінансова спроможність населення виступає інтегральним показником ефективності економічної політики держави, рівня фінансової грамотності громадян та соціальної стабільності суспільства.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Теоретичним та практичним аспектам формування фінансового стану населення України присвячували свої праці вітчизняні науковці: Кириленко О.П., Коваль С.А., Махонюк О.В.,

*попередні дані.

Рис. 1. Динаміка структури доходів населення України у 2020—2024 роках

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України [3].

Сидор І.П., Сидорчук А.А., Тимошенко М.В., Черенько Л.М., Шишкін В.С. Водночас більш ґрунтовного дослідження потребують питання, що стосуються аналізу факторів впливу на забезпечення фінансової спроможності населення для запобігання негативних тенденцій макроекономічної динаміки.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Основною метою статті є систематизація підходів щодо визначення особливостей фінансової спроможності населення в умовах економічної нестабільності для виокремлення напрямів оптимальної фінансової політики.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Фінансова спроможність населення відображає його забезпеченість фінансовими ресурсами, іншими матеріальними і нематеріальними активами, що можуть бути капіталізовані й переорієнтовані зі споживання і заощадження на інвестиційні цілі. Зазначене поняття не є статичним показником і змінюється залежно від зовнішніх умов, індивідуальних рішень та інституційної підтримки. Комплексність дефініції полягає у відображенні рівня фінансового стану громадян, їх можливостей виконувати свої зобов'язання. Фінансова спроможність населення визначається дохідною й витратною спроможністю населення, його здатністю інвестувати та можливістю користування кредитними ресурсами, а також залежить від рівня фінансової грамотності громадян, оскільки саме поведінкові аспекти визначають ефективність використання наявних ресурсів.

Одним із основних пріоритетів сталого економічного розвитку держави є забезпечення можливостей для населення отримувати доходи від різних форм активності. При цьому, важливим елементом комплексного дослідження дохідної спроможності населення виступає аналіз розміру доходів, їх структури та факторів формування, що дозволяє оцінити соціально-економічну стабільність, ефективність державної політики та рівень добробуту громадян.

Протягом 2020—2024 років структура доходів населення України зазнала суттєвих трансформацій, зумовлених як внутрішніми економічними чинниками, так і зовнішніми шоками, зокрема пандемією COVID-19 та повномасштабною війною з Росією. Саме тому, різнохідною була динаміка структури доходів населення України (рис. 1).

Основним джерелом доходів населення у 2020—2024 роках (із питомою вагою у розмірі понад 50%) залишалася оплата праці. Її частка у 2020—2021 роках становила 55% та 58% відповідно, хоча реальний рівень оплати праці у 2020 році знизився через інфляцію та безробіття, проте зростав у наступних періодах. У 2022 році початок війни в державі спричинив різке скорочення питомої ваги оплати праці в доходах населення. Однак, у 2023 році відновлення ринку праці, збільшення зарплат у критичних секторах призвели до подальшого зростання значення даного показника. Частка соціальних трансфертів складала близько 25% загальних доходів населення у 2020 році, та досягла свого максимального значення — 32% у 2022 році через активізацію соціальної підтримки населення у вигляді збільшення пенсій, до-

Таблиця 1. Структура сукупних витрат населення України у 2020—2024 роках (у відсотках)

Показник	2020	2021	2022	2023	2024*
Продукти харчування та безалкогольні напої	44	42	47	45	44
Житло і комунальні послуги	13	14	11	13	15
Транспорт	5	6	4	5	5
Охорона здоров'я	4	4	5	4	4
Освіта	1,2	1,1	0,9	1,0	1,1
Одяг і взуття	3,5	3,6	2,7	2,9	3,0
Інші витрати	26,8	26,8	27,0	26,7	25,4
Разом	100	100	100	100	100

*попередні дані.

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України [3].

помог ВПО, військових виплат. В період 2021—2024 років спостерігалось також різке падіння доходів від підприємництва та власності. Доходи від власності (грошових вкладів, заощаджень у цінних паперах і в іноземній валюті, нерухомості) займали найменшу частку в доходах населення, яка характеризувалася стійкою тенденцією до скорочення: з 6% у 2020 році до 4% у 2022—2024 роках. Така ситуація відображає обмежені можливості населення щодо отримання прибутків від активів — нерухомості, депозитів чи цінних паперів. Відтак, структура доходів населення України демонструє адаптивність до кризових умов. Основним джерелом залишалась оплата праці, однак у періоди нестабільності зростала роль соціальних трансфертів. Війна стала ключовим чинником перерозподілу доходів, що зумовило потребу в ефективній фіскальній політиці та підтримці вразливих груп населення.

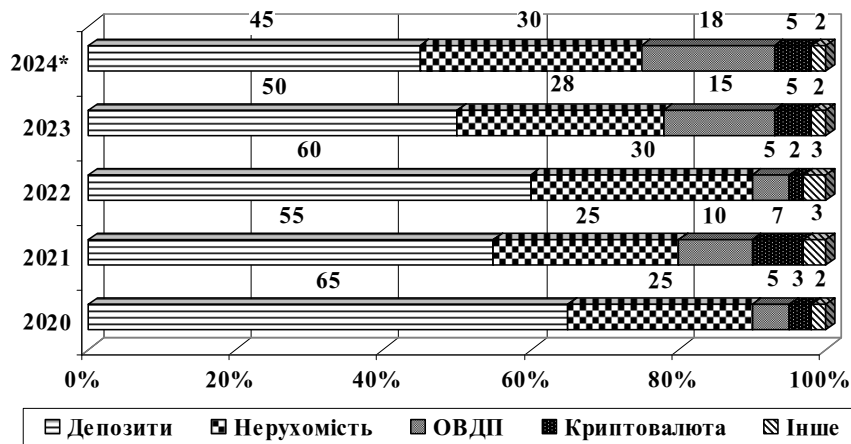
Важливою характеристикою матеріального становища населення виступає його витратна спроможність, тобто здатність використовувати наявні ресурси для задоволення потреб. У 2020—2024 роках вирізнялися також тенденції зміни структури сукупних витрат населення України (табл. 1).

Так, у 2020—2021 роках через карантинні обмеження у зв'язку з пандемією COVID-19, втрату доходів та невизначеність населення знижилась економічна його активність, що призвело зменшення на 2% у структурі сукупних витрат частки витрат на продукти харчування та на 0,1% питомої ваги витрат на освіту. У 2022 році повномасштабне вторгнення Росії в Україну спричинило різке падіння реального ВВП на 11,4%, що обумовило переорієнтування витрат населення на базові потреби: продукти, ліки, евакуацію. Разом з тим, зростання індексу інфляції зменшило фінансову спроможність населення до придбання необхідних

товарів, вплинуло на їх фінансову стійкість. При цьому, суттєво підвищилася вразливість населення до фінансових витрат, що спрямовуються на отримання освіти і медичних послуг. В наступних періодах збільшуються споживчі витрати населення регіонів, де відновлюється інфраструктура, зростають витрати на транспорт та медичні послуги, хоча частка останніх в структурі сукупних витрат практично не змінилася. Відтак, протягом досліджуваного періоду інфляційні процеси в економіці держави, зниження зайнятості та міграція населення, переорієнтація бюджету більшості громадян на базові потреби та безпеку зменшували реальні доходи населення та вплинули на структуру його витрат.

В сучасних умовах суттєво змінилася інвестиційна спроможність населення — здатність вкладати кошти у фінансові, матеріальні чи інтелектуальні активи з метою отримання прибутку або збереження вартості. Інвестиційна спроможність громадян України видозмінювалась під впливом пандемії, війни, інфляції та реформ. Так, інвестиційна діяльність населення у 2020–2024 роках була пов'язана з такими ризиками як невизначеність, валютні коливання, руйнування активів, обмеження іноземного інвестування через високі безпекові загрози. Нестабільність національної валюти змушує більшість громадян диверсифікувати свої заощадження інвестиціями в інструменти, що дозволяють хеджувати валютні ризики. При цьому, найпоширенішими залишаються інвестиції в нерухомість, готівкову валюту, депозити, цінні папери іноземних емітентів, криптовалюти та інші активи, ціноутворення яких пов'язане з більш стабільними валютами, оскільки інвестиції в приватні інструменти ринків капіталу не вражають дохідністю та пов'язані з істотними ризиками.

У 2020 році найбільшу питому вагу в структурі вкладень фізичних осіб — 65% займали депозити (рис. 2). При цьому, гривневі депозити дозволяли компенсувати вплив інфляційних процесів, однак їх ліквідність на строкових депозитах залишалася низькою. Разом з тим, процентна ставка закладами в національній валюті була значно вища, ніж закладами в іноземній валюті, що стимулювало громадян інвестувати свої заощадження на гривневі депозити. Депозити в іноземній валюті були як прибутковими так і збитковими, що визначалося динамікою валютного курсу, водночас ліквідність коштів у такій формі була нижчою за гривневі депозити. Так, на початку 2024 року високою залишалася курсова стабільність

*попередні дані.

Рис. 2. Динаміка структури вкладень фізичних осіб у 2020–2024 роках

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України [3].

гривні, що пояснювалося незначними межами коливання валютного курсу після переходу до режиму керованої гнучкості та призвело до зростання гривневих депозитів в загальному обсязі депозитів фізичних осіб. Важливим чинником підтримки валютної стійкості залишалася фінансова допомога від міжнародних партнерів, що сприяло нарощенню резервів НБУ. Разом з тим, у 2024 року питома вага депозитів у структурі вкладень фізичних скоротилася на 15 % в порівнянні з аналогічним періодом 2022 року.

Зростання банківських заощаджень в період пандемії було обумовлено тим, що депозити сприймалися як найбезпечніший і найдоступніший інструмент. В наступних періодах посилюється інтерес населення до інших активів, що призвело до скорочення значення даного показника. При цьому, нерухомість потребувала великих капіталовкладень, що було недоступно для багатьох категорій населення у період карантину. Однак, питома вага вкладень у нерухомість суттєво зростає з початком війни в державі та складає протягом 2022–2024 років близько 30%. Тогочасна тенденція пов'язана з тим, що інвестиції у нерухомість дозволяли отримати від 20% до 30% прибутку на рік. Водночас, ризик на цей вид інвестування залишався мінімальним, оскільки при зниженні ціни на нерухомість, її можна було здавати в оренду, що дозволяло отримувати дохід, співставний із банківським депозитом та продати відповідні об'єкти нерухомості при збільшенні ціни на них. У 2023–2024 роках стабілізація ринку, зростання рівня фінансової грамотності, відновлення довіри населення до ОВДП призвели також до зростання частки вкладень в криптовалюту та облігації внутрішньої державної позики в за-

гальному обсязі інвестицій фізичних осіб. Незначним був обсяг інвестування коштів фізичних осіб у інші цінні папери через недовіру населення до діяльності інституцій фондового ринку.

Протягом досліджуваного періоду суттєво змінюється кредитна поведінка населення: зменшується кількість нових кредитів, а ризики неповернення зростають. Вчасне неповернення коштів зумовлює негативні наслідки як для кредиторів, так і для позичальників. Питання дотримання взятих зобов'язань особливо загострюється у період економічної нестабільності. При цьому, нестабільні соціально-економічні умови, часті зміни валютних курсів, знецінення активів, неналежна політика держави, безробіття та обмежені фінансові можливості громадян можуть створювати небезпеку для надавачів кредитних послуг та позичальників. Так, неспроможність населення погасити свої боргові зобов'язання по кредитах спричинила низку проблем для банків та обмежила їх можливості щодо видачі нових кредитів. Зростання простроченої заборгованості також призвело до погіршення кредитної якості та підвищення кредитного ризику для банків. Відтак, кредитна спроможність населення визначається станом банківської системи держави, рівнем ризиків, умовами кредитування, ступенем застосування банками цифрових технологій, фінансовою політикою НБУ, внутрішніми і зовнішніми обставинами, що склалися у певному регіоні. Враховуючи, що пандемія прискорила перехід банківської системи до цифровізації фінансових послуг, важливе значення у вирішенні потреби зростання кредитної спроможності населення мають банківські цифрові інструменти. Водночас, цифровізація

банківських послуг сприяє розширенню доступу до кредитних продуктів, особливо серед молоді та жителів регіонів. В такому контексті для нарощення кредитної спроможності населення доцільно стимулювати зайнятість населення та розвиток малого бізнесу, оптимізувати кредитну політику банків, розвивати цифрові фінансові сервіси, підвищувати фінансову грамотність громадян.

В умовах економічної нестабільності належний рівень фінансової грамотності забезпечує населенню можливість оптимально витрачати кошти в межах наявних доходів, заощаджувати, виправдано залучати позикові ресурси, уникати нарощення боргових зобов'язань та фінансового шахрайства, залишатися фінансово спроможним. Фінансова грамотність спрямована на розв'язання проблеми бідності, зниження економічних ризиків, вирішення питання непомірного боргового навантаження й зростання дохідності населення. Відтак, рівень фінансової грамотності населення визначає його здатність приймати обґрунтовані фінансові рішення, ефективно управляти ресурсами та протистояти економічним викликам. Фінансово обізнані громадяни володіють значним потенціалом для підвищення рівня життя та уникнення фінансових ризиків.

Упродовж 2020—2024 років рівень фінансової грамотності населення в Україні залишався нижчим за середньоєвропейський. Особливо вразливими були молодь, пенсіонери та жителі сільських територій. Найвищий рівень фінансової грамотності демонстрували українці віком від 25 до 34 років й від 30 до 59 років, а найменш фінансово обізнаними категоріями населення залишалась молодь віком 18—19 років та люди старшого покоління віком від 60 років. Значна неоднорідність фінансової грамотності населення свідчить про те, що економічно вразливі групи через відсутність належних фінансових знань перебувають у досить несприятливому становищі.

У відповідь на виклики щодо низького рівня фінансової грамотності населення держава реалізувала освітні програми, інтегрувала фінансову грамотність у шкільну та університетську освіту, а також підтримувала різноманітні громадські ініціативи. Національний банк України також представив стратегію підвищення фінансової грамотності населення на національному рівні, основними напрямками якої є: формування фінансової (кредитної, податкової, пенсійної) культури; сприяння отриманню знань щодо довгострокового фінансо-

вого планування, розроблення власного бюджету, економії коштів та управління боргами [4]. Відтак, для підвищення рівня фінансової грамотності населення доцільними є комплексний підхід та співпраця всіх суб'єктів суспільства, оскільки досягнення цієї стратегічної мети може стати запорукою успішного розвитку держави.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Грунтуючись на результатах дослідження пропонуємо наступні заходи щодо підвищення рівня фінансової спроможності населення для запобігання негативних тенденцій макроекономічної динаміки, зокрема: посилення ролі державної політики оплати праці, розробка інноваційних механізмів соціальної підтримки найбільш вразливих груп населення, удосконалення системи оподаткування доходів фізичних осіб, стимулювання продуктивної зайнятості для зростання реальних доходів громадян; розвиток мікрокредитування та цифровізація фінансових сервісів з метою розширення доступу населення до фінансових інструментів; підтримка малого та середнього бізнесу, спрощення процедур реєстрації підприємств, що сприятимуть розвитку підприємництва; подальша інтеграція фінансової освіти, проведення онлайн-курсів, тренінгів, просвітницьких кампаній для зростання рівня фінансової грамотності шляхом формування навичок управління бюджетом, планування витрат, уникнення боргових пасток.

Таким чином, підвищення фінансової спроможності населення є багатовекторним процесом, що потребує синергії зусиль держави, освітніх інституцій, бізнесу та самих громадян. Комплексна реалізація зазначених напрямів дозволить не лише покращити добробут населення, а й зміцнити економічну стабільність країни.

Література:

1. Кириленко О. П., Сидорчук А. А., Коваль С. А., Сидор І. П. Аналіз витрат як складова оцінки фінансового стану домогосподарств. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: зб. наук. пр. 2022. № 3 (44). С. 82—91. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.44.2022.3786>
2. Махонюк О.В. Нові виклики соціальної вразливості населення України в умовах війни. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2023. № 2 (316). С. 206—

212. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740—2023-316-2-33>

3. Офіційний сайт Державної служби статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Про затвердження Національної стратегії розвитку фінансової грамотності до 2030 року: постанова Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 1 травня 2024 р. № 542. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KL240265>

5. Савчук Н. В. Фінансова грамотність: сутність і перспективи розвитку. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. Сер.: філософські науки. 2021. Вип. 1. С. 92—97.

6. Тимошенко М.В, Бондаренко А.В. Банківське кредитування в сучасних умовах. Економіка та суспільство. 2025. №73. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73->

7. Черенько Л. М. Модель рівня життя в умовах соціально-економічної нестабільності: монографія. Київ: Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, 2021. 423 с.

8. Шишкін В.С. Зміни рівня та структури доходів домогосподарств України під впливом повномасштабної війни. Економіка та суспільство. 2024. № 62. URL: <https://economyand-society.in.ua/index.php/journal/article/view/4018>

References:

1. Kyrylenko, O. P., Sydorchuk, A. A., Koval, S. L. and Sydor, I. P. (2022), "Expenditure analysis as a component of assessing the financial condition of households", Financial and credit activities: problems of theory and practice, vol. 3 (44), pp. 82—91.

2. Makhoniuk, O.V. (2023), "New challenges of social vulnerability of the population of Ukraine in conditions of war", Bulletin of Khmelnytskyi National University, vol. 2 (316), pp. 206—212.

3. State Statistics Service (2025), available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Accessed 31 August 2025).

4. National Securities and Stock Market Commission (2024), Resolution "On approval of the National Strategy for the Development of Financial Literacy until 2030", available at: <https://ips.ligazakon.net/document/KL240265> (Accessed 20 October 2025).

5. Savchuk, N. V. (2021), "Financial literacy: essence and development prospects". Pedagogical innovations: ideas, realities, prospects, vol. 1, pp. 92—97.

6. Tymoshenko, M.V. and Bondarenko, A.V. (2025), "Bank lending in modern conditions",

Economy and society, [Online], vol. 73. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73>.

7. Cherenko, L. M. (2021), Model rivnia zhyttia v umovakh sotsialno-ekonomichnoi nestabilnosti [Model of living standards in conditions of socio-economic instability], M.V. Ptukha Institute of Demography and Social Research, NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine.

8. Shyshkin, V.S. (2024), "Changes in the level and structure of household incomes in Ukraine under the influence of a full-scale war", Economy and society, [Online], vol. 62, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4018> (Accessed 15 October 2025).

Стаття надійшла до редакції 27.10.2025 р.

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України (Категорія «Б») з

ЕКОНОМІЧНИХ НАУК та ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

(Наказ Міністерства освіти і науки України № 886 від 02.07.2020)

Спеціальності - 051, 071, 072, 073, 075, 076, 281, 292